

פרשת האזינו

"הצור תמים פעלו... צדיק וישר הוא" (לב,ד)

לעתים אומר החפץ חיים (על התורה) נדמה לנו כי אנו רואים עוול ח"ו בהנהגת ה' עם יראיו. מחשבה כזו מתעוררת בנו בראותנו צדיק מתייסר בענין כאשר הוא וזרעו מבקשים לחם או בגד. והרואה עומד ושואל: היד ה' תקצר כדי שלא יצטרך לפשוט יד? אולם, דומה הדבר לאדם עשיר שבנו היחיד חלה ונפל למשכב. הרופאים נלאו למצוא מזור למחלתו, ואביו העשיר לא נח ולא שקט ובהון רב הביא מחוץ לארץ רופאים ידועים בעלי שם כדי לרפא את בנו יקירו. בסופו של דבר הצליח אחד הרופאים המומחים לרפא בס"ד את הילד. לפני שוב הרופא המומחה לארצו הזהיר את האב שישגיח היטב על בנו יחידו ויזהר במיוחד לבל יבוא אל פיו שום מאכל שיש בו בשר שמן, כי בנפשו הוא.

ויהי היום והאב נאלץ לנסוע לעיר אחרת לרגלי עסקיו. בטרם צאתו לדרכו ציווה את בני ביתו להשגיח על הבן כמצוות הרופא. יום אחד בעת ארוחת הצהרים עלה ריח בשר באפו של הבן וללא אומר ודברים ניגש אל השלחן, חטף חתיכת בשר שמן, תחבה לתוך פיו וינס ויצא החוצה.

מיד תקפה אותו מחלתו, וכאשר שב אביו ממסעיו מצא את בנו מפרפר בין החיים והמוות. בראותו את מצב הילד ציווה להזעיק תיכף ומיד את הרופא המומחה בתקוה שיצליח להציל את בנו מרדת שחת. בהגיע הרופא התחנן האב לפניו שיעשה את כל המאמצים להצילו, ואילו הוא מצידו נשבע שמהיום והלאה לא יוסיף לעזוב את הבן וישגיח עליו בעצמו. נענה הרופא לבקשת האב ובעמל רב אכן הצליח להסיר את סכנת המוות שריחפה על החולה.

לאחר זמן עשה האב סעודת מרעים לבני משפחתו ולחבר ידידיו. כאשר הוזמנו האורחים להיכנס לטרקלין ולהתיישב ליד השולחנות הערוכים והמלאים כל טוב, נכנס גם בנו יחידו של העשיר לטרקלין. בראות אביו את הנער מתקרב אל המאכלים התנפל עליו וגירשו מן המקום. האורחים הביטו זה אל זה בתמיהה לפשר ההתנהגות המוזרה של "האב האכזר" שאינו מרשה לבנו להשתתף בסעודה החנינית. איש מהם, מלבד האב עצמו, לא ידע ולא הבין כי בהתאכזרו אל בנו, הוא היטיב עמו טובה גדולה ואמיתית לאין שיעור. כן הוא הענין בקשר להנהגת ה' יתברך בעולמו. אכן נכון, לעתים הוא מרחיק דווקא את הצדיקים מהעושר והאוסר המדומה. ובני אדם עומדים ותמהים, מביטים זה בפני זה ושואלים לפשר הדבר. אז אנו נם אם איננו מבינים את הנהגתו יתברך, מאמינים אנו בלב שלם שכל מעשיו עם הצדיקים הם לטובתם. יען כי ידענוהו שהוא הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט קל אמונה ואין עול, צדיק וישר הוא". יודע הקב"ה כי יאה עניותא לישראל ואל לנו להתרעם חלילה על הנהגתו.

ב"מעשי למלך" מוסיף שם בשם הג"ר ישראל מסלנט זצ"ל שביאר פסוק זה כז:

בנוהג שבעולם אם אדם עבר על חוקי מדינתו ומובא לפני השופט, השופט דן אותו על פי מעשיו ומטיל עליו את העונש המניע לו. אם נידון האיש לתקופת מאסר ממושכת, למשל, ברור שהעונש אינו פוגע בו בלבד אלא גם בבני משפחתו ובחוג מכיריו וידידיו נתאר לעצמנו שאחרי שנגזר דינו באו הוריו הקשישים וביקשו מהשופט להמתיק את העונש בהיות בנם מפרנסם. בהגיון ובצדק הטיחו כלפי השופט ואמרו: "הרי אנו חפים מפשע, מדוע עלינו לסבול חרפת רעב בחטאו של הבן?" אחריהם עלו ובאו לפני השופט רעיית הנאשם מלווה בעולליה הרכים. כשהיא מתייפחת בבכי שאלה את השופט "אבות אכלו בוסר ושיני בנים תקהינה"? כיצד תחזיק מעמד היא וילדיה כאשר בעלה-אביהם ישב בכלא? האם אין זה מן הדין להורות להוציא אותה לחפשי למענה ולמען ילדיה!?

גם הידידים החברים והמכרים הצטרפו בכל לב לבקשת קרובי המשפחה ותיארו את הסבל שיגרם לכל החבורה עקב הענשת ידדם. מאליו יובן שעם כל הצדק בטענות המושמעות נגד השופט, אין בסמכותו של שופט בשר ודם לשנות את פסק הדין. כך הוא טבע משפט בשר ודם שמידת הדין לוקה ואין באפשרות השופט והדיין לחרוץ דין אמת עד שלא יקופח אף אחד מן הנוגעים בדבר. אבל משפטו של הקב"ה אינו כן. "הצור תמים פעלו" - אם הקב"ה מייסר את מישהו בייסורים אזי "תמים פעלו", לא ייגרם חלילה שום צער ונזק, אף לא במלוא הנימה, לאלה שלא חטאו. ואם יקרה שבשביל חטאו של אחד יצטרך אחר לסבול בחינם, אזי מעביר הקב"ה על פשעו של החייב ואינו מייסרו כלל וכלל, כדי שלא לפגום ביושר המשפט ותמימותו. מו"ר הגר"א לופיאן זצ"ל רגיל היה להביא דברים אלה של הגר"ס זצ"ל והוסיף שלאור דברים אלה כדאי לו לאדם להרבות לו ידידים ואוהבים ועל ידי כך יוכל להנצל ביום הדין שכן אף אם יחטא ומידת הדין תורה להענישו, יצטרכו בשמים לקחת בחשבון את הצער שיגרם על ידי כך לידידיו, ואם לא יגיע להם אפילו קורטוב של צער לא יענישוהו, כיוון שמשפטי ה' אמת צדקו יחידו.

**"ופרוס עלינו סוכת שלומך"
בתפילה שנזכה לישב בסוכת עורו של ליתן
שבת שלום וחג שמח!**